

TEXTUAL ANALYSIS OF M.AUEZOV'S STORY «ҚАРАШ-ҚАРАШ ОҚИҒАСЫ»

Nukebay G.K.

Master student of the 2nd course, ENU. L.N. Gumilyov

Scientific supervisor – Kenzhigozhina K.S. PhD Department of foreign philology

M. Aueзов's work "Қараш-Қараш оқиғасы" was born from a special stylistic research of the writer. There are three main versions of the story in scientific circulation. The first version was published in the literary journal "Zhana Mektep" in 1927, reprinted in 1936 in latin and the last version in 1959. The writer pointed out one of the most important issues in Kazakh society, such as socio-class conflict in this work. In three versions of the work, the author added or shortened chapters, changed the names of the characters, made various edits and presented to the reader a new work. In the final version, taking into account the ideological principles and principles of that time, a number of stylistic changes were made and published as a new edition. M. Aueзов's "Қараш-Қараш оқиғасы" depicts the internal conflicts of the Kazakh people. The work describes the problem of class conflict arising from the social stratification among the population. In order to make a textual analysis of the work, let's discuss the changes made to it. When we compare the version of 1927 and the 1936 edition, we see that there is no significant changes between them. We see that the author deliberately abbreviated only some parts of the text. Here is an example from the first version:

«Мінгізіп алып, жоғарғы бетте мертігіңкіреп талмаурап қалып әлі күнге тұрмай жатқан атын алды да, бар жылқышы жылқыға қарай аяңдады» [1].

«Бақтығұл қазіргі сағатта өз қылығына да, үй ішінің ұуанышты шырайына да ырза еді. Осы күйді тоқтап, тоқтық пен тыныштықты көксер, кедейлік боқтықпен алысып, құлазыған үйін жылытамын, жаңаратамын, күлдіріп жұбатамын деп істеп жүрген өз істерін еске алады» [1].

The excerpts cited in the example were in the first version of the work, and were removed in the 1936 edition. One of the most important changes between the first and second versions is the change of the name of the main character Baktygul's son. In the first version of the story, the name of Baktygul's son is Kural. The writer changed it to Seit in the 1936 edition. An example of an excerpt from two versions of the work, which reflects the change of the person's name:

«Жыртық киімді, күрең жүзді қара қатын балаларына шай қайнатып отыр екен. Үй іші әлі қора жанында тігілген жыртық қара киіз үйде еді. Тамға кірген жоқ-ты. Үш баласы бар еді. Үлкені момын – Құрал – он жаста. Қалғанының біреуі – бес жасар Жұматай, үшіншісі екі жастағы емшектен әлі шықпаған қара қыз Бәтимә еді» [1].

«Жыртық киімді, күрең жүзді қара қатын балаларына шай қайнатып отыр екен. Үй іші әлі қора жанында тігілген жыртық қара киіз үйде еді. Тамға кірген жоқ-ты. Үш баласы бар еді. Үлкені момын: Сейіт – он жаста. Қалғанының біреуі: бес жасар Жұматай, үшіншісі екі жастағы емшектен әлі шықпаған қара қыз Бәтимә еді» [2].

Another point to note in this example is that in the 1927 and 1936 editions, Baktygul's wife was often referred to as a "қара қатын". We can see it from the excerpt of the first and last editions of the story: *«Қара қатын байының қабағына қайта-қайта қарап қойып, ішінен ырза болғанжылы жүзбен қалжыңды айта отырып, үйіндегі барымен шай берді» [1].*

«Қатша үйіндегі барымен шай берді. Жаздан іркіп жүрген жалғыз сиырдың майы барды» [3].

There are also newly added sentences and phrases in the 1936 edition. For example, «Бұның себебі: мал шықты. Бірақ мыналар бүгін өз қолымен алса, біржолата шауып келеді. Енді ең болмаса қиялап көлденең біреудің алдына барып мойныма алайын. Кесікті ең болмаса әрі жарлы – жақыбайды аямайтын, әрі жемқор ашқарақ болса да сол көлденең бидің біріне айтқызып көрейін деп еді» [2]. Another example: «Енді талай-талай жазықсыз жерінде де мұны жсығып-жсығып береді сол билер. Өз қолтықтарында жүрген сүйеу үшін-ақ оны істейді» [2]. The excerpts in the examples are new additions to the second version.

The 1959 edition added the first chapter of the story in its entirety. This chapter, as it were, conveys to the reader the ideological orientation of the whole story, the author's position of the author. This new first chapter begins «Қайран Тектім-ай! Алпамсадай арысым едің. Қаңбақтай жеп-жеңіл боп қаусап қалғаның-ау! Қолыма салмағың білінсеші, - деп ауру жігітті қолына көтерген ағасы енді төсекті жайғап салған әйелі Қатшаның қасына алып келді. Ауру жанды Қатша мен ағасы жертөсекке қң жақ қырынан жатқызды» [3].

We have identified several reasons why the author has added this new chapter. The first reason is that the author set a goal to turn it into a work of art. Secondly, the reader will not read any work if it does not interest from the very beginning. Thirdly, since the story is the real life experience of the main character, the author depicts the reality of life.

Between the first and last versions of the work, there are many changes in the line of the main event, plot and description. Consider the main of them. In the 1936 edition: «Көп жүрген жер. Ұлы, мол тау. «Ұрыға: ұрлап ал да, тығылып кете бар» деп сыбырлап, жаманшылыққа жетелеп тұрғандай Тау ұры» [2]. This paragraph was edited by the author in the third version of the work as follows: «Түн баласына малмен көп жүрген машықты көзбен маңайды тағы бір шол қарады. Көп жүрген жер. Мол, ұлы тау «Жетекке ал да бел асып, тоғайға кете бар» деп сыбырлап, жетелеп тұрғандай» [3].

In the first edition, the author portrays Baktygul as a thief. In the latest version, the author's goal is not to portray the main character as a thief, but to show why he did the theft. this is because the rich did not pay for his work.

In conclusion, as a result of a comparison of the editions of the story "Қараш-Қараш оқиғасы", published in the journal "Zhana Mektep" in 1927, as well as in the collections of 1936 and 1960, we noted the following: a significant difference between 193 and the first versa , but there are some changes. The 1960 edition was the most elaborate, with the greatest change in artistic and ideological consciousness.

Literature

1. Әуезов М. шығармаларының елу томдық толық жинағы. 5-т.-Алматы: Ғылым, 2001.- 374 б.
2. Әуезов М. Алма-Ата : Қазақстан көркем әдебиет баспасы, 1936 . – 131 б.
3. Әуезов М. Қараш-Қараш. –Алматы: Қазақтың мемлекеттік көркем әдебиет баспасы, 1960. – 472 б.